

Duplum

A-15922
J. KALLAK

M A T E M A A T I K A
T Ä I E N D U S V I H I K

I K L A S S I L E

RK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“

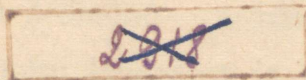
TALLINN, 1946

Duplum

J. KALLAK

M A T E M A A T I K A
T Ä I E N D U S V I H I K

I KLASSILE

RK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“

TALLINN, 1946

2.

A-15922

Liitmine ja lahutamine saja piires.

1. Kümnelised ja ühelised.

1. Mitu tikku on kokku kaks kümnelist tikukimpu ja kaheksa üksikut tikku ehk ühelist?

2. Kirjutatakse arvud, milles on:

4 kümnelist	6 ühelist	5 kümnelist	3 ühelist
2 kümnelist	8 ühelist	9 kümnelist	2 ühelist
6 kümnelist	4 ühelist	3 kümnelist	7 ühelist
8 kümnelist	9 ühelist	4 kümnelist	5 ühelist

Kirjutatakse nii: 5 k. 8 ü. = 58

3. Kirjutatakse arvud, milles on:

7 kümnelist	6 ühelist	2 kümnelist	5 ühelist
3 kümnelist	2 ühelist	9 kümnelist	7 ühelist
6 kümnelist	4 ühelist	4 kümnelist	8 ühelist
8 kümnelist	3 ühelist	5 kümnelist	2 ühelist

4. Kirjutatakse, mitu kümnelist ja mitu ühelist on arvudes: 63; 75; 48; 36; 91; 57; 24; 82.

Kirjutatakse nii: 34 = 3 k. 4 ü.

5. Kirjutatakse, mitu kümnelist ja mitu ühelist on arvudes: 58; 23; 64; 90; 79; 45; 37; 80.

6. Kumb kahest kõrvuti kirjutatud numbrist näitab kümnelisi ja kumb ühelisi? Millal kirjutame üheliste kohale nulli?

7. Kirjutan vihikusse kõik arvud 40 kuni 50.

Kirjutan nii: 40 41 42 ...

8. Kirjutan vihikusse kõik arvud 80 kuni 90.

9. Kirjutan vihikusse kõik arvud 26 kuni 36.

Kirjutan nii: 26 27 28 ...

10. Kirjutan vihikusse kõik arvud 64 kuni 74.

11. Kirjutan vihikusse kuus üksteisele järgnevat arvu, nii et esimene neist oleks 46.

Kirjutan nii: 46 47 48 ...

12. Kirjutan vihikusse kaheksa üksteisele järgnevat arvu, nii et esimene neist oleks 57.

13. Kirjutan vihikusse kolm üksteisele järgnevat arvu, nii et viimane neist oleks 21.

14. Kirjutan vihikusse viis üksteisele järgnevat arvu, nii et viimane neist oleks 93.

15. Kirjutan numbritega: viiskümmend kaheksa; üheksakümmend kolm; nelikümmend; kaksikümmend seitse; kaheksakümmend kuus; seitsekümmend; kolmkümmend üheksa; kuuskümmend kaks.

2. Kümneliste liitmine ühelistega ja vastupidi.

1. Kaustik maksab 60 kopikat, pliiats 8 kopikat. Mitu kopikat maksavad mõlemad kokku?

2. Jaanil oli 40 kopikat. Isa andis talle veel 5 kopikat. Mitu kopikat on Jaanil nüüd?

3. Korvis oli 30 muna. Ema pani sinna veel 6 muna. Mitu muna on korvis nüüd?

4. Ühes karbis oli 8 pliiatsit, teises karbis 20 pliiatsit. Mitu pliiatsit oli kahes karbis kokku?

5. Ühel riitulil oli 7 raamatut, teisel riitulil 30 raamatut. Mitu raamatut oli kahel riitulil kokku?

6. Virvel oli 9 pähklit. Õde kinkis talle veel 40 pähklit. Mitu pähklit on Virvel nüüd?

7. Et liita ühelisi kümnelistega või kümnelisi ühelistega, kirjutatakse ühelised kümneliste järele nulli asemele.

Näidiseid: $60 + 3 = 63$

$7 + 50 = 57$

	$30 + 2$	$40 + 8$	$60 + 5$	$20 + 9$
	$7 + 40$	$6 + 20$	$2 + 90$	$7 + 50$
8.	$60 + 5$	$40 + 8$	$70 + 3$	$30 + 4$
	$2 + 80$	$1 + 50$	$9 + 20$	$7 + 40$
	$50 + 9$	$20 + 6$	$80 + 2$	$60 + 5$
	$3 + 90$	$5 + 30$	$8 + 60$	$4 + 30$
9.	$50 + 2$	$60 + 4$	$30 + 7$	$80 + 9$
	$1 + 70$	$9 + 50$	$5 + 30$	$2 + 40$
	$80 + 3$	$70 + 8$	$40 + 6$	$70 + 6$
	$7 + 60$	$6 + 90$	$3 + 10$	$8 + 30$
10.	$20 + 9$	$90 + 1$	$10 + 7$	$60 + 3$
	$3 + 50$	$2 + 30$	$6 + 90$	$4 + 70$
	$70 + 6$	$60 + 8$	$30 + 1$	$50 + 8$
	$4 + 80$	$5 + 40$	$5 + 40$	$7 + 20$

43. Arvust ta üheliste või kümneliste lahutamine.

1. Reinul oli 75 kopikat. Ta kulutas sulle ostmiseks 5 kopikat. Mitu kopikat jäi tal järele?

2. Kaustik ja pliiats maksid kokku 68 kopikat. Kaustik maksis 60 kopikat. Mitu kopikat maksis pliiats?

3. Taskuraamat maksis 85 kopikat. Ilmaril puudus selle ostmiseks 5 kopikat. Mitu kopikat oli Ilmaril?

4. Raamatus oli 96 lehekülge. Väinol on juba loetud 90 lehekülge. Mitu lehekülge on veel lugeda?

5. Kooli kooperatiivis oli 28 pliiatsit. Neist müüdi ära 8 pliiatsit. Mitu pliiatsit jäi järele?

6. Õhulahingus tulistasid meie lendurid 36-st vaenlase lennukist 6 lennukit alla. Mitu lennukit pääses põgenema?

7. Kui lahutan arvust kõik ta ühelised, jäävad järele ainult kümnelised. Kui lahutan arvust kõik ta kümnelised, jäävad järele ainult ühelised.

Näidiseid: $48 - 8 = 40$

$63 - 60 = 3$

$56 - 6$

$72 - 2$

$29 - 9$

$47 - 7$

$82 - 80$

$65 - 60$

$94 - 90$

$34 - 30$

8. $54 - 4$

$35 - 5$

$72 - 2$

$82 - 2$

$68 - 60$

$81 - 80$

$46 - 40$

$78 - 70$

$93 - 3$

$56 - 6$

$63 - 3$

$37 - 7$

$47 - 40$

$29 - 20$

$59 - 50$

$25 - 20$

9.	95 — 5	83 — 3	28 — 8	55 — 5
	38 — 30	64 — 60	76 — 70	49 — 40
	52 — 2	27 — 7	94 — 4	87 — 7
	79 — 70	46 — 40	62 — 60	33 — 30
10.	47 — 7	36 — 6	18 — 8	27 — 7
	65 — 60	58 — 50	86 — 80	43 — 40
	29 — 9	74 — 4	59 — 9	75 — 5
	83 — 80	92 — 90	32 — 30	94 — 90

4. Ühelite liitmine ja lahutamine mistahes kümne piires.

1. Kastis oli 34 õuna, sinna pandi veel 2 õuna. Mitu õuna oli nüüd kastis?

2. Uusmaasaaja aias oli 23 marjapõõsast. Ta istutas sinna veel 5 põõsast. Mitu marjapõõsast oli nüüd aias?

3. Riiulil oli 89 raamatut. Sealt võeti ära 7 raamatut. Mitu raamatut jäi riiulile?

4. Nöör oli 28 m pikk. Sealt otsast lõigati ära 5 m pikkune tükk. Mitu meetrit nööri jäi järele?

5. Ennu isa oli 47 aastat vana. Ema oli 3 aastat noorem. Kui vana oli ema?

6. Rongis oli 32 vagunit. Sinna haagiti veel 4 vagunit juurde. Mitu vagunit oli nüüd rongis?

7. Kui liidan ja lahutan ainult ühelisi, siis kümneliste arv jääb endiseks.

Näidiseid: $23 + 2 = 25$

$57 - 4 = 53$

	$23 + 1$	$67 + 2$	$32 + 3$	$91 + 4$
	$45 - 1$	$84 - 2$	$59 - 3$	$78 - 4$
8.	$72 + 3$	$4 + 43$	$82 + 5$	$54 + 3$
	$57 - 2$	$78 - 5$	$49 - 4$	$27 - 5$
	$69 - 4$	$3 + 26$	$65 + 2$	$4 + 31$
	$81 + 2$	$35 - 3$	$78 - 1$	$96 - 2$
9.	$61 + 5$	$3 + 94$	$23 + 6$	$5 + 34$
	$38 - 6$	$47 - 2$	$68 - 3$	$87 - 4$
	$4 + 52$	$73 + 5$	$8 + 51$	$92 + 7$
	$29 - 7$	$86 - 4$	$49 - 2$	$76 - 3$
10.	$54 + 1$	$4 + 83$	$25 + 4$	$1 + 86$
	$79 - 8$	$37 - 2$	$39 - 5$	$67 - 2$
	$6 + 62$	$41 + 8$	$6 + 52$	$73 + 3$
	$98 - 5$	$26 - 3$	$48 - 6$	$94 - 1$
11.	$26 + 2$	$5 + 53$	$61 + 8$	$4 + 25$
	$67 - 6$	$26 - 5$	$55 - 4$	$39 - 6$
	$3 + 45$	$65 + 2$	$6 + 52$	$43 + 5$
	$99 - 8$	$47 - 3$	$88 - 7$	$28 - 3$

12. Leol oli 52 kopikat. Isa andis talle veel 2 kolmekopikast. Mitu kopikat on nüüd Leol?

13. Kaustik maksab 75 kopikat. Maiel puudub selle ostmiseks 3 kopikat. Mitu kopikat on Maiel?

14. Õie isa läks linna. Sinna oli 37 kilomeetrit. Kui tal juba 5 kilomeetrit käidud oli, võttis möödasõitev auto ta peale. Mitu kilomeetrit sai ta autoga edasi?

15. Esimeses klassis oli sügisel 23 õpilast. Hiljem tuli 4 õpilast juurde. Mitu õpilast oli nüüd klassis?

16. Emal oli üle eile 32 muna. Kanad munesid eile 3 muna ja täna 2 muna. Mitu muna on emal nüüd?

17. Kangas oli 29 m pesuriiet. Sellest müüdi 2 ostjale kummalegi 4 m. Mitu meetrit riidet jäi järele?

18.	$42 + 7$	$2 + 34$	$72 + 4$	$5 + 62$
	$68 - 6$	$57 - 3$	$68 - 7$	$56 - 4$
	$2 + 63$	$85 + 2$	$5 + 54$	$37 + 2$
	$59 - 5$	$29 - 8$	$98 - 3$	$79 - 6$

19.	$85 + 3$	$4 + 33$	$52 + 3$	$1 + 46$
	$57 - 6$	$89 - 7$	$67 - 6$	$59 - 4$
	$1 + 58$	$73 + 6$	$5 + 82$	$36 + 3$
	$86 - 4$	$98 - 4$	$75 - 2$	$68 - 2$

20.	$47 + 2$	$84 + 4$	$2 + 95$	$22 + 7$
	$58 - 5$	$97 - 3$	$29 - 6$	$84 - 3$
	$3 + 95$	$5 + 63$	$43 + 5$	$4 + 75$
	$86 - 4$	$27 - 4$	$59 - 8$	$68 - 3$

21.	$62 + 2 \cdot 3$	$83 + 2 \cdot 2$	$71 + 2 \cdot 4$
	$39 - 4 \cdot 2$	$58 - 3 \cdot 2$	$47 - 2 \cdot 2$

5. Kümneliste liitmine ja lahutamine.

1. Kirjutatan vihikusse kõik arvud 10-st kümnekaupa edasi kuni 100-ni.

Kirjutatan nii: 10 20 30 ...

2. Kirjutatan vihikusse kõik arvud 100-st kümnekaupa tagasi kuni 10-ni.

Kirjutatan nii: 100 90 80 ...

3. Kirjutatan vihikusse kõik arvud 5-st kümnekaupa edasi kuni 95-ni.

Kirjutatan nii: 5 15 25 ...

4. Kirjutan vihikusse kõik arvud 95-st kümnekaupa tagasi kuni 5-ni.

Kirjutan nii: 95 85 75 ...

5. Kirjutan vihikusse kõik arvud 8-st kümnekaupa edasi kuni 98-ni ja 98-st kümnekaupa tagasi kuni 8-ni.

6. Kirjutan vihikusse kõik arvud 3-st kümnekaupa edasi kuni 93-ni ja 92-st kümnekaupa tagasi kuni 2-ni.

7. Koolis oli 84 pioneeri. Võeti veel vastu 10 pioneeri. Mitu pioneeri oli koolis nüüd?

8. Esimeses klassis oli 38 õpilast, teises klassis oli 10 õpilast vähem. Mitu õpilast oli teises klassis?

9.	$93 - 10$	$69 - 10$	$57 - 10$	$78 - 10$
	$56 + 10$	$35 + 10$	$42 + 10$	$39 + 10$
	$71 - 10$	$82 - 10$	$64 + 10$	$95 - 10$
	$48 + 10$	$27 + 10$	$86 - 10$	$23 + 10$

10. Kirjutan vihikusse kõik arvud 20-st kahekümnekaupa edasi kuni 100-ni ja 100-st kahekümnekaupa tagasi kuni 20-ni.

Kirjutan nii: 20 40 ... 100 80 ...

11. Kirjutan vihikusse kõik arvud 10-st kahekümnekaupa edasi kuni 90-ni ja 90-st kahekümnekaupa tagasi kuni 10-ni.

Kirjutan nii: 10 30 ... 90 70 ...

12. Kirjutan vihikusse kõik arvud 4-st kahekümnekaupa edasi kuni 84-ni ja 84-st kahekümnekaupa tagasi kuni 4-ni.

13. Kirjutan vihikusse kõik arvud 15-st kahekümnekaupa edasi kuni 95-ni ja 95-st kahekümnekaupa tagasi kuni 15-ni.

14. Klassis oli 17 poissi ja 20 tüdrukut. Mitu õpilast oli klassis?

15. Klassis oli 46 õpilast, neist 20 tüdrukut. Mitu poissi oli ses klassis?

16. Tööline teenis nädalas 87 rubla. Ta kulutas sellest korteri peale 20 rubla. Mitu rubla jäi tal muuks otstarbeks?

17. Üks tööline teenis nädalas 74 rubla, teine teenis aga 20 rubla rohkem. Mitu rubla teenis teine tööline nädalas?

18.	$36 + 20$	$27 + 20$	$59 + 20$	$37 + 20$
	$82 - 20$	$75 - 20$	$91 - 20$	$86 - 20$
	$49 + 20$	$58 + 20$	$18 + 20$	$47 + 20$
	$93 - 20$	$64 - 20$	$69 - 20$	$75 - 20$

19. Märtsis on 31 päeva, aprillis aga 30 päeva. Mitu päeva on märtsis ja aprillis kokku?

20. Omnibus viis linna 48 reisijat. Tagasisõidul oli 8 reisijat vähem. Mitu reisijat oli mõlemal sõidul kokku?

21. Isa oli 45-aastane, poeg oli temast 30 aastat noorem. Kui vana oli poeg?

22. Ema võttis turule minnes 58 rubla kaasa. Ta ostis 2 liitrit piima, makstes 10 rubla liitrist. Mitu rubla raha jäi emal järele?

23. Ühes käitises töötas 56 töolist. Sinna võeti veel 30 töolist juurde. Mitu töolist töötab nüüd käitises?

24. Kahes nõus oli kummaski 35 liitrit piima. Ühest nõust tarvitati 5 liitrit ära. Mitu liitrit piima on nüüd mõlemas nõus kokku?

25. Kui liidan ja lahutan ainult kümnelisi, siis üheliste arv jääb endiseks.

Näidiseid: $32 + 40 = 72$

$65 - 20 = 45$

	$27 + 40$	$39 + 50$	$56 + 30$	$45 + 20$
	$84 - 60$	$92 - 70$	$73 - 50$	$68 - 40$
26.	$38 + 40$	$24 + 50$	$51 + 30$	$49 + 40$
	$65 - 30$	$79 - 40$	$92 - 80$	$83 - 60$
	$19 + 60$	$46 + 20$	$36 + 20$	$28 + 70$
	$53 - 20$	$87 - 70$	$75 - 40$	$67 - 30$
27.	$18 + 80$	$26 + 60$	$50 + 49$	$82 + 30$
	$73 - 50$	$82 - 40$	$87 - 30$	$94 - 20$
	$30 + 47$	$10 + 54$	$25 + 70$	$40 + 51$
	$69 - 20$	$95 - 80$	$73 - 40$	$68 - 50$
28.	$20 + 45$	$56 + 40$	$49 + 40$	$38 + 50$
	$68 - 30$	$91 - 60$	$65 - 30$	$72 - 60$
	$40 + 32$	$23 + 30$	$86 + 10$	$20 + 53$
	$84 - 50$	$79 - 20$	$27 - 10$	$94 - 80$
29.	$20 + 67$	$50 + 39$	$19 + 70$	$20 + 51$
	$75 - 40$	$84 - 60$	$72 - 50$	$65 - 10$
	$30 + 46$	$40 + 53$	$30 + 48$	$40 + 37$
	$98 - 70$	$77 - 20$	$83 - 40$	$96 - 60$

30. Ühes vaadis oli 40 kg petrooleumi, teises vaadis 2 kg rohkem. Mitu kilo petrooleumi oli mõlemas vaadis kokku?

31. Kooperatiivis oli 95 kg petrooleumi. Sellest müüdi ühel päeval 30 kg ja teisel päeval 20 kg. Mitu kilo petrooleumi jäi siis veel järele?

32. Kolmes kotis oli kokku 84 kg tangu. Kahes suuremas kotis oli kummaski 30 kg. Mitu kilo tangu oli kolmandas kotis?

33. Kolmes kangas oli kokku 72 m riidet. Kahes lühemas kangas oli kummaski 20 m. Mitu meetrit riidet oli kolmandas kangas?

34. Raamatus oli 96 lehekülge. Ants luges ühel päeval 40 lehekülge, teisel päeval 30 lehekülge. Mitu lehekülge jäi siis veel lugeda?

35. Tööline teenis kahel esimesel päeval 20 rubla päevas, kolmandal päeval aga 24 rubla. Mitu rubla teenis tööline kokku kolme päevaga?

36.	$37 + 50$	$60 + 25$	$42 + 50$	$40 + 36$
	$82 - 40$	$94 - 70$	$67 - 30$	$85 - 40$
	$46 + 20$	$80 + 18$	$58 + 20$	$60 + 29$
	$63 - 30$	$79 - 60$	$74 - 10$	$91 - 80$
37.	$30 + 46$	$17 + 50$	$10 + 28$	$34 + 40$
	$82 - 20$	$93 - 70$	$62 - 40$	$53 - 30$
	$40 + 29$	$35 + 30$	$50 + 41$	$19 + 80$
	$74 - 60$	$68 - 20$	$87 - 70$	$96 - 60$
38.	$30 + 47$	$28 + 50$	$47 + 40$	$10 + 31$
	$61 - 40$	$76 - 10$	$68 - 20$	$94 - 60$

	$20 + 35$	$53 + 30$	$29 + 60$	$40 + 55$
	$84 - 60$	$92 - 70$	$76 - 50$	$83 - 40$
39.	$29 + 50$	$20 + 52$	$15 + 70$	$40 + 27$
	$87 - 20$	$98 - 60$	$68 - 50$	$93 - 40$
	$45 + 30$	$70 + 16$	$39 + 20$	$50 + 41$
	$64 - 40$	$73 - 30$	$82 - 30$	$74 - 60$
40.	$32 + 20 + 10$	$18 + 50 + 20$	$43 + 50 - 20$	
	$74 - 10 - 30$	$87 - 10 - 10$	$96 - 80 + 60$	
	$26 + 40 + 20$	$45 + 30 + 20$	$38 + 60 - 80$	
	$93 - 30 - 40$	$69 - 30 - 20$	$82 - 50 + 40$	

6. Kümneliste ja üheliste liitmine ja lahutamine ilma üleminekuta ühest kümnelisest teise.

1. Aino emal oli kaks poegadega kana. Ühel kanal oli 12 poega, teisel oli 16 poega. Mitu poega oli kahel kanal kokku?

2. Aino isa oli 48-aastane, ema aga 45-aastane. Mitu aastat oli ema isast noorem?

3. Ühes trammivagunis oli 42 sõitjat, teises aga 36 sõitjat. Mitu sõitjat oli mõlemas vagunis kokku?

4. Põllumees sai 86 vakka kartuleid. Neist viidi 14 vakka riiginormiks, ülejäänud aga pandi keldrisse. Mitu vakka kartuleid pani põllumees keldrisse?

5. Klassi raamatukogus oli 78 raamatut. Neist oli õpilaste käes lugeda 23 raamatut, ülejäänud olid kapis. Mitu raamatut oli kapis?

6. Ühes virnas oli 34 palki, teises virnas 23 palki. Mitu palki oli mõlemas virnas kokku?

7. Ülesande $46 + 32$ lahendan nii:

$$46 + 2 = 48; \quad 48 + 30 = 78$$

Kirjut an nii: $46 + 32 = 78$

$36 + 41$	$52 + 24$	$63 + 15$	$77 + 21$
$12 + 84$	$45 + 32$	$51 + 27$	$66 + 33$

8. Ülesande $57 - 32$ lahendan nii:

$$57 - 2 = 55; \quad 55 - 30 = 25$$

Kirjut an nii: $57 - 32 = 25$

	$97 - 45$	$56 - 32$	$85 - 51$	$46 - 25$
	$68 - 23$	$79 - 14$	$98 - 76$	$64 - 31$
9.	$27 + 42$	$41 + 13$	$84 + 15$	$35 + 52$
	$59 - 25$	$76 - 64$	$99 - 38$	$67 - 25$
	$32 + 54$	$13 + 71$	$42 + 46$	$53 + 14$
	$68 - 35$	$95 - 82$	$78 - 21$	$84 - 62$
10.	$34 + 52$	$15 + 74$	$53 + 24$	$43 + 16$
	$67 - 14$	$97 - 15$	$98 - 77$	$75 - 31$
	$26 + 61$	$41 + 56$	$62 + 36$	$37 + 52$
	$89 - 25$	$79 - 61$	$88 - 72$	$99 - 87$
11.	$47 + 12$	$21 + 45$	$48 + 21$	$72 + 16$
	$69 - 27$	$56 - 14$	$85 - 63$	$96 - 76$
	$23 + 56$	$13 + 65$	$34 + 32$	$53 + 42$
	$78 - 31$	$87 - 73$	$68 - 47$	$49 - 27$
12.	$31 + 17$	$64 + 21$	$71 + 28$	$13 + 66$
	$98 - 44$	$56 - 13$	$69 - 35$	$92 - 41$
	$53 + 22$	$47 + 42$	$24 + 72$	$36 + 12$
	$89 - 73$	$38 - 25$	$85 - 54$	$65 - 33$

13. Ühes kotis oli 48 kg jahu, teises kotis 7 kg vähem. Mitu kilo jahu oli kahes kotis kokku?

14. Keras oli 36 m nööri. Sellest müüdi ühele ostjale 12 m, teisele 10 m. Mitu meetrit nööri jäi siis veel järele?

15. Esimeses klassis oli 32 õpilast, teises klassis 4 õpilast rohkem. Mitu õpilast oli mõlemas klassis kokku?

16. Jalatsite kaupluses oli 76 paari kalosse. Neist müüdi ühel päeval 20 paari, teisel päeval 24 paari. Mitu paari kalosse jäi siis veel järele?

17. Tänaval marssis kolm punaarmeeaste rühma. Ühes rühmas oli 24 meest, teises rühmas oli 30, kolmandas ka 30 meest. Mitu punaarmeeast oli kolmes rühmas kokku?

18. Isa teenis nädalas 86 rubla. Ta kulutas sellest piima ostmiseks 30 rubla ja kartulite ostmiseks 12 rubla. Mitu rubla jäi tal siis veel muuks otstarbeks?

19.	$62 + 21$	$25 + 13$	$16 + 53$	$32 + 25$
	$59 - 37$	$76 - 72$	$49 - 15$	$88 - 78$
	$34 + 42$	$43 + 31$	$21 + 67$	$53 + 31$
	$87 - 54$	$98 - 48$	$65 - 42$	$97 - 54$

20.	$13 + 65$	$24 + 53$	$61 + 18$	$42 + 23$
	$69 - 18$	$97 - 82$	$79 - 57$	$35 - 11$
	$35 + 21$	$46 + 32$	$82 + 16$	$14 + 74$
	$86 - 76$	$58 - 46$	$97 - 85$	$69 - 62$

21.	$35 + 43$	$42 + 36$	$54 + 23$	$21 + 76$
	$99 - 85$	$76 - 54$	$89 - 17$	$96 - 62$
	$51 + 27$	$23 + 62$	$43 + 35$	$32 + 44$
	$68 - 18$	$87 - 71$	$78 - 51$	$67 - 62$

22.	$52 + 27$	$12 + 72$	$35 + 22$	$15 + 83$
	$86 - 31$	$97 - 64$	$79 - 65$	$98 - 56$
	$24 + 45$	$73 + 25$	$54 + 13$	$32 + 37$
	$69 - 16$	$48 - 41$	$86 - 71$	$67 - 27$

23.	$17 + 2 \cdot 10$	$48 + 60 : 2$	$36 + 5 \cdot 10$
	$63 - 3 \cdot 10$	$79 - 80 : 4$	$84 - 3 \cdot 20$

24. Ööpäevas on 24 tundi. Mitu tundi on 2 ööpäevas?

25. Mitu tundi on 1 ööpäev ja 4 tundi?

26. Mitu tundi on 1 ööpäev ja 10 tundi? — 1 ööpäev ja 20 tundi?

27. Aime magas ööpäevas 10 tundi. Mitu tundi ta oli ärkvel?

28. Aurikul kulus ühest sadamast teise sõitmiseks 1 ööpäev ja 5 tundi. Mitu tundi see on?

29. Päev kestis 11 tundi. Kui pikk oli öö?

30. Öö kestis 12 tundi. Kui pikk oli päev?

7. Üheliste liitmine kümneliseks ja lahutamine mistahes kümnelisest.

1. Emal oli 27 kana. Ta ostis veel 3 kana. Mitu kana on emal nüüd?

2. Emal oli korvis 50 muna. Ta tarvitas neist 4 muna lõunasöögi valmistamiseks. Mitu muna jäi järele?

3. Riiulil oli 76 raamatut. Õpetaja pani sinna veel 4 raamatut juurde. Mitu raamatut on nüüd riiulil?

4. Kaljul oli kogutud 35 rubla. Onu kinkis talle veel 5 rubla. Mitu rubla oli Kaljul nüüd?

5. Mikul oli 50 rubla. Ta ostis õpiku ja maksis selle eest 3 rubla. Mitu rubla jäi tal järele?

6. Tädi kinkis Maimule 30 kompvekki. Maimu sõi neist ära 8 kompvekki. Mitu kompvekki jäi järele?

7. Kui üheliste liitmisel saan kümnelise, siis liidan selle kümnelise teiste kümnelistega, aga üheliste kohale kirjutan nulli.

Näidis: $36 + 4 = 40$

$27 + 3$	$49 + 1$	$72 + 8$	$56 + 4$
$61 + 9$	$83 + 7$	$38 + 2$	$15 + 5$

8. Kui pean täiskümnelistest lahutama ühelisi, siis teen ühe kümnelise ühelisteks ja lahutan neist nii mitu ühelist kui vaja on.

Näidis: $60 - 8 = 52$

$40 - 7$	$70 - 5$	$30 - 2$	$60 - 3$
$90 - 9$	$20 - 1$	$50 - 8$	$80 - 4$

9.

$28 + 2$	$76 + 4$	$45 + 5$	$83 + 7$
$50 - 9$	$30 - 4$	$80 - 1$	$60 - 5$
$64 + 6$	$59 + 1$	$52 + 8$	$17 + 3$
$70 - 6$	$90 - 2$	$20 - 3$	$40 - 7$

10.	$61 + 9$	$87 + 3$	$32 + 8$	$76 + 4$
	$40 - 3$	$60 - 8$	$30 - 6$	$20 - 6$
	$25 + 5$	$59 + 1$	$48 + 2$	$13 + 7$
	$70 - 4$	$90 - 5$	$50 - 1$	$80 - 9$

11. Karbis oli 42 sulge. Sinna pandi 8 sulge juurde. Mitu sulge oli nüüd karbis?

12. Toomal oli 30 rubla. Ta ostis 3 pirukat, makstes 3 rubla pirukast. Mitu rubla jäi tal järele?

13. Ühes pakis oli 50 vihikut, teises pakis 5 vihikut vähem. Mitu vihikut oli mõlemas pakis kokku?

14. Annil oli 22 õuna. Ema andis talle veel 3 õuna ja tädi 5 õuna. Mitu õuna on Annil nüüd?

15. Ema andis Mannile 50 kompvekki. Mann sõi esimesel päeval 4 kompvekki ja järgmisel päeval 5 kompvekki. Mitu kompvekki jäi Mannil siis veel järele?

16. Talunik pani kahele vankrile teibaid, kummalegi 36 teivast. Siis pani ta ühele koormale veel 4 teivast juurde. Mitu teivast tõi talunik metsast?

17.	$26 + 4$	$38 + 2$	$71 + 9$	$85 + 5$
	$70 - 9$	$50 - 3$	$90 - 7$	$60 - 3$
	$52 + 8$	$43 + 7$	$64 + 6$	$23 + 7$
	$40 - 2$	$30 - 8$	$80 - 6$	$70 - 5$
18.	$2 + 68$	$4 + 76$	$8 + 52$	$6 + 34$
	$50 - 7$	$80 - 2$	$40 - 5$	$70 - 6$
	$7 + 43$	$5 + 25$	$3 + 87$	$9 + 61$
	$30 - 9$	$60 - 4$	$90 - 3$	$50 - 8$

19.	$80 - 18 : 2$	$40 - 15 : 5$	$30 - 18 : 3$
	$36 + 12 : 3$	$52 + 16 : 2$	$88 + 14 : 7$

8. Ühelite liitmine kümmeliseks ja lahutamine mistahes kümmelisest koos kümmeliste liitmise ja lahutamisega.

1. Lauatehases laoti laudu riitadesse. Ühte riita pandi 36 lauda, teise riita 44 lauda. Mitu lauda on see kokku?

2. Kahes riidas oli kokku 90 lauda. Ühes neist oli 38 lauda. Mitu lauda oli teises riidas?

3. Andres ja Lembit õngitsesid. Andres sai 28 kala, Lembit 32 kala. Mitu kala said mõlemad poisid kokku?

4. Noodas oli 70 kala. Sealhulgas oli 23 ahvenat, teised olid kõik särjed. Mitu särge oli noodas?

5. Tööline ostis kaks koormat puid. Ühes koormas oli 28 halgu, teises koormas 42 halgu. Mitu halgu oli kahes koormas kokku?

6. Töölisel oli kaheks kuuks varutud 90 halgu puid. Esimesel kuul ta kulutas 44 halgu. Mitu halgu jäi järgmiseks kuuks?

7. Ülesande $48 + 32$ lahendan nii:

	$48 + 30 = 78;$	$78 + 2 = 80$	
$37 + 23$	$49 + 31$	$28 + 62$	$13 + 47$
$65 + 15$	$76 + 24$	$54 + 36$	$46 + 24$

8. Ülesande 70 — 27 lahendan nii:

$$70 - 20 = 50; \quad 50 - 7 = 43$$

$$80 - 48 \quad 60 - 26 \quad 40 - 29 \quad 90 - 62$$

$$30 - 15 \quad 90 - 47 \quad 70 - 31 \quad 50 - 13$$

9. $76 + 14 \quad 49 + 41 \quad 38 + 42 \quad 52 + 28$

$$50 - 26 \quad 70 - 37 \quad 30 - 16 \quad 80 - 66$$

$$23 + 37 \quad 65 + 25 \quad 17 + 53 \quad 41 + 39$$

$$90 - 58 \quad 40 - 18 \quad 60 - 34 \quad 50 - 18$$

10. $21 + 69 \quad 34 + 16 \quad 25 + 45 \quad 36 + 24$

$$50 - 31 \quad 70 - 26 \quad 30 - 14 \quad 80 - 43$$

$$48 + 32 \quad 53 + 27 \quad 62 + 18 \quad 29 + 21$$

$$90 - 69 \quad 40 - 22 \quad 60 - 37 \quad 70 - 45$$

11. Peeter luges ühel päeval 38 lehekülge juturaamatut, teisel päeval aga 6 lehekülge vähem. Mitu lehekülge luges Peeter kahel päeval kokku?

12. Juturaamatus oli 90 lehekülge. Õie luges ühel päeval 30 lehekülge, teisel päeval 35 lehekülge. Mitu lehekülge jäi siis veel lugeda?

13. Kooli kooperatiivist müüdi ühel päeval 27 sulge, teisel päeval 32 sulge ja kolmandal päeval 30 sulge. Mitu sulge müüdi kolmel päeval kokku?

14. Karbis oli 80 pliiatsit. Neist müüdi ühel päeval 20 pliiatsit ja teisel päeval 17 pliiatsit. Mitu pliiatsit jäi siis veel karpi?

15. Auto sõitis esimese tunniga 43 kilomeetrit, järgmise tunniga aga 47 kilomeetrit. Mitu kilomeetrit jõudis auto edasi mõlemas tunnis kokku?

16. Auto sõitis ühest linnast teise. Sõita oli 70 kilomeetrit. Esimese tunni jooksul sõitis ta 28 kilomeetrit, teise tunni jooksul 30 kilomeetrit. Mitu kilomeetrit jäi siis veel sõita?

17. $28 + 42$ $57 + 23$ $34 + 46$ $63 + 27$

$70 - 15$ $30 - 19$ $60 - 31$ $80 - 42$

$42 + 38$ $76 + 14$ $19 + 51$ $25 + 55$

$50 - 27$ $90 - 58$ $40 - 23$ $70 - 34$

18. $59 + 31$ $45 + 45$ $58 + 12$ $14 + 56$

$80 - 18$ $90 - 23$ $70 - 59$ $30 - 16$

$37 + 23$ $23 + 67$ $72 + 18$ $46 + 34$

$60 - 49$ $50 - 15$ $40 - 26$ $80 - 57$

19. $42 + 3 \cdot 6$ $24 + 2 \cdot 8$ $68 + 2 \cdot 6$

$90 - 3 \cdot 4$ $50 - 7 \cdot 2$ $70 - 3 \cdot 5$

9. Ühelite liitmine ja lahutamine üleminekuga ühest kümnelisest teise.

1. Riigitalundis oli 28 lüpsilehma. Osteti juurde 6 lüpsilehma. Mitu lehma oli talundis nüüd?

2. Klassis oli 32 õpilast. Neist puudus haiguse tõttu 5 õpilast. Mitu õpilast oli kohal?

3. Tööstuses oli 76 töolist. Sinna võeti veel 7 töolist. Mitu töolist oli nüüd tööstuses?

4. Kooperatiivis oli 63 paari kalosse. Neist müüdi päeva jooksul 5 paari. Mitu paari kalosse jäi järele?

5. Abimajandi aias oli 34 õunapuud. Sinna istutati veel 9 õunapuud. Mitu õunapuud oli nüüd aias?

6. Emal oli keldris õunu hoiul. 75 õunast oli 8 mädanema läinud. Mitu õuna oli terveks jäänud?

7. Ülesande $28 + 5$ lahendan nii:

$$28 + 2 = 30; \quad 30 + 3 = 33$$

Esiti liidan nii palju, et poolik kümmeline täis saab, pärast liidan ülejäänud osa.

$$29 + 2 \quad 58 + 3 \quad 67 + 5 \quad 79 + 6$$

$$48 + 4 \quad 39 + 4 \quad 19 + 3 \quad 88 + 5$$

8. Ülesande $53 - 5$ lahendan nii:

$$53 - 3 = 50; \quad 50 - 2 = 48$$

Esiti lahutan arvust ta ühelised, pärast lahutan ülejäänud osa.

$$41 - 4 \quad 82 - 5 \quad 51 - 3 \quad 35 - 8$$

$$23 - 6 \quad 64 - 7 \quad 72 - 4 \quad 41 - 2$$

9. $29 + 2 \quad 19 + 4 \quad 89 + 6 \quad 49 + 8$

$$61 - 2 \quad 71 - 4 \quad 31 - 6 \quad 61 - 8$$

$$49 + 3 \quad 59 + 5 \quad 59 + 7 \quad 72 + 9$$

$$81 - 3 \quad 31 - 5 \quad 21 - 7 \quad 41 - 9$$

10. $58 + 4 \quad 67 + 4 \quad 15 + 6 \quad 38 + 7$

$$92 - 4 \quad 23 - 6 \quad 52 - 5 \quad 63 - 5$$

$$18 + 3 \quad 38 + 5 \quad 87 + 5 \quad 27 + 6$$

$$72 - 3 \quad 42 - 6 \quad 73 - 8 \quad 93 - 5$$

11. $48 + 8 \quad 57 + 7 \quad 89 + 3 \quad 29 + 9$

$$84 - 5 \quad 25 - 7 \quad 42 - 5 \quad 76 - 7$$

$$19 + 9 \quad 78 + 9 \quad 58 + 7 \quad 37 + 6$$

$$65 - 6 \quad 94 - 6 \quad 61 - 2 \quad 82 - 4$$

12. Metsatöoline raius esimesel päeval 98 latti, teisel päeval 10 latti vähem kui esimesel päeval, kolmandal päeval aga tahtis ta 5 latti rohkem raiuda kui teisel päeval. Mitu latti pidi ta kolmandal päeval raiuma?

13. Ühes riidas oli 32 latti, teises riidas oli 20 latti rohkem kui esimeses. Sealt võeti 7 latti ära. Mitu latti jäi teises riidas järele?

14. Talunik raius esimesel päeval 48 kubu hagu, teisel päeval pidi ta 5 kubu rohkem raiuma kui esimesel päeval. Mitu kubu hagu pidi talunik teisel päeval raiuma?

15. Hao virnas oli 65 kubu hagu. Siis pandi sinna veel 20 kubu ja pärast veel 6 kubu juurde. Mitu kubu hagu oli nüüd virnas?

16. Ühes parves oli 81 palki. Sealt võeti ära 8 palki ja pärast veel 5 palki. Mitu palki jäi järele?

17. Andresel oli 32 rubla. Ta ostis 2 saia, makstes 4 rubla saiaast. Mitu rubla jäi tal järele?

18.	$46 + 5$	$58 + 8$	$28 + 5$	$88 + 5$
	$92 - 3$	$71 - 3$	$91 - 3$	$32 - 6$
	$19 + 7$	$37 + 4$	$47 + 4$	$57 + 7$
	$64 - 5$	$85 - 6$	$65 - 6$	$23 - 5$
19.	$53 - 4$	$84 - 6$	$72 - 7$	$94 - 5$
	$78 + 5$	$19 + 8$	$59 + 4$	$67 + 7$
	$91 - 6$	$65 - 7$	$31 - 6$	$85 - 6$
	$39 + 2$	$29 + 6$	$48 + 3$	$18 + 4$

20.	$36 - 7$	$91 - 4$	$52 - 5$	$61 - 8$
	$58 + 9$	$28 + 6$	$18 + 7$	$37 + 6$
	$73 - 6$	$42 - 7$	$93 - 5$	$82 - 9$
	$87 + 4$	$69 + 5$	$26 + 9$	$46 + 5$
21.	$91 - 3 \cdot 3$	$74 - 18 : 2$	$62 - 9 : 3$	
	$48 + 4 \cdot 2$	$59 + 15 : 3$	$37 + 8 : 2$	

10. Üheliste ja kümneliste liitmine ja lahutamine
üleminekuga ühest kümnelisest teise.

1. Lennuväljal oli 25 pommilennukit ja 37 hävitajat. Mitu oli mõlemat liiki lennukeid kokku?

2. Punaarmee hävitas 72 vaenlase tanki. Neist oli raskeid tanke 28, teised olid kõik kergemad tankid. Kui palju hävitati kergemaid tanke?

3. Maanteel ratsutas kaks rühma ratsavõitlejaid. Esimeses rühmas oli 62 ratsanikku, teises rühmas 45 ratsanikku. Mitu ratsanikku oli teises rühmas vähem?

4. Aednik istutas ühele peenrale 38 tomatitaimet, teisele peenrale aga 45 taimet. Mitu tomatitaimet istutas aednik mõlemale peenrale kokku?

5. Kahes kastis oli kokku 92 kaalikat. Ühes neist oli 37 kaalikat. Mitu kaalikat oli teises kastis?

6. Söökla ühes saalis sõi 28 inimest, teises saalis aga 34 inimest. Mitu inimest sõi mõlemas saalis kokku?

7. Ülesande 37 + 25 lahendan nii:

$$37 + 5 = 42; \quad 42 + 20 = 62$$

Esiti liidan ühelised, pärast kümnelised.

48 + 27	29 + 16	37 + 56	68 + 25
66 + 35	53 + 18	49 + 44	73 + 19

8. Ülesande 72 - 45 lahendan nii:

$$72 - 5 = 67; \quad 67 - 40 = 27$$

Esiti lahutan ühelised, pärast kümnelised.

	52 - 24	73 - 36	64 - 45	36 - 19
	41 - 16	95 - 57	86 - 28	53 - 38
9.	45 + 19	32 + 49	29 + 58	36 + 49
	62 - 37	53 - 37	62 - 39	81 - 19
	26 + 48	38 + 56	47 + 26	18 + 74
	94 - 58	75 - 48	94 - 57	73 - 38
10.	29 + 56	37 + 45	48 + 17	16 + 75
	71 - 29	92 - 68	83 - 39	64 - 46
	17 + 69	33 + 48	28 + 17	59 + 38
	84 - 57	71 - 36	42 - 29	63 - 45
11.	26 + 69	58 + 16	35 + 27	19 + 63
	93 - 47	72 - 58	82 - 59	65 - 47
	49 + 23	17 + 74	28 + 35	47 + 18
	61 - 35	84 - 66	91 - 72	73 - 56
12.	56 + 37	37 + 25	15 + 69	58 + 34
	82 - 66	94 - 17	63 - 14	71 - 49
	29 + 48	48 + 26	39 + 53	27 + 55
	73 - 59	61 - 48	92 - 76	84 - 38

13. Kraavitöölise artell kaevab ühel päeval 35 m kraavi, teisel päeval aga 7 m vähem. Mitu meetrit kraavi kaevabid nad mõlemal päeval kokku?

14. Ehitustöölise rühmal kulus kolme maja ehitamiseks 92 päeva. Esimese maja nad ehitabid 28 päevaga, teise maja 30 päevaga. Mitu päeva kulus neil kolmanda maja ehitamiseks?

15. Kingseppade artell valmistab ühel päeval 18 paari kingi. Teisel päeval oli aga plaanis 6 paari rohkem. Mitu paari kingi valmistab see artell mõlemal päeval kokku?

16. Plekisseppade artell tegi kolme päevaga kokku 62 plekkämbrit. Esimesel päeval nad tegid 19 ämbrit, teisel päeval 20 ämbrit. Mitu ämbrit tegid nad kolmandal päeval?

17. Kooperatiivi toodi hommikul 72 m riidet. Sellest müüdi enne lõunat 25 m ja peale lõunat 30 m. Mitu meetrit jäi seda riidet siis veel järele?

18. Toiduainetekaupluses oli kaks 35-liitrist piimanõu. Õhtul oli üks neist tühi, teises aga veel 10 liitrit piima. Mitu liitrit piima müüdi kokku päeva jooksul?

19.	$39 + 15$	$28 + 68$	$55 + 27$	$48 + 23$
	$62 - 44$	$84 - 56$	$93 - 65$	$71 - 52$
	$47 + 29$	$16 + 77$	$37 + 59$	$26 + 66$
	$91 - 53$	$73 - 48$	$82 - 14$	$64 - 38$

20.	$47 + 25$	$39 + 44$	$17 + 58$	$28 + 63$
	$95 - 78$	$61 - 17$	$72 - 45$	$83 - 18$
	$26 + 59$	$18 + 64$	$54 + 29$	$36 + 26$
	$74 - 36$	$83 - 57$	$91 - 36$	$62 - 34$
21.	$57 + 28$	$58 + 24$	$37 + 56$	$18 + 65$
	$85 - 57$	$92 - 35$	$63 - 46$	$72 - 24$
	$28 + 64$	$19 + 76$	$27 + 19$	$36 + 38$
	$71 - 43$	$66 - 28$	$94 - 56$	$85 - 59$
22.	$27 + 69$	$34 + 19$	$49 + 33$	$49 + 32$
	$61 - 15$	$95 - 79$	$82 - 69$	$73 - 45$
	$45 + 37$	$19 + 43$	$26 + 37$	$38 + 24$
	$83 - 56$	$71 - 28$	$64 - 18$	$91 - 53$
23.	$78 + 3 \cdot 6$	$49 + 9 \cdot 2$	$38 + 5 \cdot 3$	
	$52 - 4 \cdot 4$	$81 - 2 \cdot 8$	$61 - 7 \cdot 2$	

Ülesandeid kordamiseks.

1. Tööline töötas ühel nädalal 48 tundi, teisel nädalal 6 tundi vähem. Mitu tundi töötas tööline kahel nädalal kokku?

2. Punaarmeeest koju sõites viibis isa 2 ööpäeva ja 15 tundi vahet pidamata teel. Mitu tundi viibis isa teel?

3. Aurikul kulus ühest sadamast teise sõitmiseks 42 tundi. Mitu ööpäeva ja mitu tundi see on?

4. Mesinik sai kolmest tarust kokku 72 kg mett. Esimesest tarust sai ta 24 kg, teisest 30 kg. Mitu kilo mett sai ta kolmandast tarust?

5. Mesinik sai ühest tarust 25 kg mett, teisest tarust aga 7 kg rohkem. Mitu kilo mett sai mesinik mõlemast tarust kokku?

6. Kastis oli 52 mandariini. Neist müüdi ühele ostjale 15, teisele aga 30. Mitu mandariini jäi siis veel järele?

7. Kahes kastis oli 48 mandariini kummaski. Ühes kastis aga oli 2 mandariini riknenud; need heideti kõrvale. Mitu mandariini oli nüüd kahes kastis kokku?

8. Uusmaasaajal oli 2 lehma. Ühest sai ta 17 liitrit piima päevas, teisest aga 2 liitrit vähem. Mitu liitrit piima sai uusmaasaaja päevas?

9. Talunik sai kolmest lehmast kokku 48 liitrit piima päevas. Esimesest lehmast sai ta 16 liitrit, teisest 14 liitrit. Mitu liitrit piima sai talunik kolmandast lehmast?

10. Ilmaril oli 42 kopikat. Ta ostis 3 sulge, makstes 5 kopikat sulest. Mitu kopikat jäi tal järele?

11. Kalju ostis 25-kopikase vihiku ja 12-kopikase pliiatsi. Mitu kopikat sai ta 1 rublast tagasi?

12. Vihik maksis 25 kopikat, kaustik 65 kopikat. Jüril puudus nende ostmiseks 20 kopikat. Mitu kopikat oli Jüril raha?

13. Emal oli turule minnes 32 rubla raha kaasas. Ta ostis 2 liitrit piima, makstes 9 rubla liitrist. Mitu rubla jäi tal raha järele?

14. Isa ostis taskunoa ja 3 raamatut. Iga raamat maksis 6 rubla ja taskunuga 45 rubla. Mitu rubla maksid raamatud ja taskunuga kokku?

15. Tööline teenis kolme päevaga 72 rubla. Esi-
mesel päeval ta teenis 24 rubla, teisel päeval 20 rubla.
Mitu rubla teenis ta kolmandal päeval?

16. Kahes korvis oli 28 õuna kummaski. Ühte
korvi pandi veel 7 õuna juurde. Mitu õuna oli nüüd
kahes korvis kokku?

17. Kolmes korvis oli kokku 72 õuna. Ühes neist
oli 29 õuna, teises 20 õuna. Mitu õuna oli kolmandas
korvis?

18. Aias oli kolm rida õunapuid, igas reas 6 õuna-
puud. Teisi viljapuid oli 25. Mitu viljapuud oli ses
aias?

19. Aias oli üldse 32 viljapuud. Seal hulgas oli
2 rida õunapuid, kummaski reas 9 õunapuud. Mitu
oli teisi viljapuid?

20. Aias oli 2 rida sõstrapõõsaid, kummaski reas
8 põõsast, ja peale selle veel 18 karusmarjapõõsast.
Mitu marjapõõsast oli ses aias?

21. $2 \cdot 8 + 47$	$51 - 18 : 2$	$4 \cdot 4 + 29$
$5 \cdot 3 + 68$	$72 - 20 : 4$	$6 \cdot 3 + 35$
$7 \cdot 2 + 79$	$91 - 14 : 2$	$9 \cdot 2 + 56$
$4 \cdot 5 + 38$	$43 - 18 : 3$	$2 \cdot 7 + 18$

22.	$35 + 2 \cdot 8$	$54 + 18 : 2$	$26 + 3 \cdot 3$
	$70 - 5 \cdot 4$	$82 - 15 : 3$	$63 - 9 \cdot 2$
	$17 + 3 \cdot 6$	$49 + 20 : 4$	$18 + 2 \cdot 7$
	$93 - 4 \cdot 3$	$61 - 18 : 3$	$82 - 5 \cdot 3$
23.	$19 + 3 \cdot 3$	$48 + 6 : 2$	$56 + 3 \cdot 5$
	$62 - 5 \cdot 2$	$80 - 12 : 2$	$73 - 8 \cdot 2$
	$35 + 2 \cdot 9$	$24 + 16 : 2$	$18 + 2 \cdot 6$
	$73 - 4 \cdot 4$	$91 - 20 : 5$	$62 - 3 \cdot 2$
24.	$28 + 2 \cdot 30$	$15 + 2 \cdot 4$	$47 + 16 : 4$
	$92 - 4 \cdot 2$	$70 - 12 : 3$	$62 - 8 : 2$
	$57 + 2 \cdot 3$	$34 + 80 : 4$	$16 + 3 \cdot 4$
	$83 - 4 \cdot 10$	$64 - 10 : 2$	$90 - 6 \cdot 2$

25. Ema istutas kevadel kaalikaid. Kahele peenr-
rale pani ta 42 taime kummalegi. Siis aga võttis
teiselt peenralt 4 taime ära. Mitu kaalikat istutas
ema mõlemale peenrle kokku?

26. Kapsaid istutas ema kolmele peenrle kokku
90 taime. Esimesele peenrle istutas ta 27 taime,
teisele 30 taime. Mitu kapsataime istutas ema kolman-
dale peenrle?

27. Ülo tõi metsast 2 seljatäit hernekeppe. Esi-
meses seljatäies oli 24 keppi, teises seljatäies aga
18 keppi. Mitu hernekeppi Ülo tõi?

28. Jaagul oli vaja tuua 60 hernekeppi. Ta tõi
esimese seljatäiega 19 keppi, teise seljatäiega 20
keppi. Mitu keppi jäi tal veel tuua?

29. Isa kasvatas kevadel 85 tomatitaime. Tal
endal oli jäetud tomatite tarvis 3 peenart ja igale

peenrale mahtus 20 taime. Mitu tomatitaime võis isa ära müüa?

30. Emal oli kapis hoiul 40 kompvekki. Ta andis sealt oma 3 lapsele igäühele 4 kompvekki. Mitu kompvekki jäi veel kappi?

31. Jaan ja Andres käisid vähil. Jaan püüdis 27 vähki. Andres aga ütles, et tal on 4 vähki vähem. Mitu vähki püüdsid mõlemad poisid kokku?

32. Ants, Endel ja Tõnu püüdsid kokku 82 vähki. Ants püüdis 30 vähki, Endel 27 vähki. Mitu vähki püüdis Tõnu?

33. Emal oli korvis 46 muna. Kanad munesid kolmel järgneval päeval iga päev 6 muna. Mitu muna oli nüüd emal?

34. Emal oli 52 muna. Ta tarvitas neist toidu valmistamiseks 3 päeval järgemööda iga päev 5 muna. Mitu muna jäi siis veel järele?

35. Jaanuaris on 31 päeva, veebruaris aga 3 päeva vähem. Mitu päeva on jaanuaris ja veebruaris kokku?

36. Jaanuaris, veebruaris ja märtsis on kokku 77 tööpäeva. Jaanuaris on 26 ja veebruaris 24 tööpäeva. Mitu tööpäeva on märtsis?

37. Kolmes klassis oli kokku 92 õpilast. Esimeses neist klassidest oli 32 õpilast, teises ja kolmandas aga kummaski ühepalju. Mitu õpilast oli kummaski klassis?

38. Esimeses klassis oli 28 õpilast, teises klassis 24 õpilast. Mõlemas klassis kokku puudus haiguse tõttu 5 õpilast. Mitu õpilast oli kohal?

39. Tööline teenis nädalas 72 rubla. Sellest kulutas ta üüriks 15 rubla ja toiduainete ostmiseks 37 rubla. Mitu rubla jäi tal muudeks kuludeks?

40. Ema ostis 28 rubla eest ühe liitri piima ja 2 paari mune. Piima liiter maksis 12 rubla. Mis maksis munapaar?

41. Tõnul oli 23 rubla. Ta ostis 8 rubla eest õunu ja ülejäänud raha eest pirukaid. Mitu pirukat ta sai, kui piruka hind oli 5 rubla?

42. Aino ostis 65-kopikase kaustiku ja 3 sulge. Mitu kopikat tuli tal maksta, kui sulg maksis 6 kopikat?

43. Maret ostis 41 kopika eest vihiku ja 2 pliiatsit. Mis maksis pliiats, kui vihiku hind oli 25 kopikat?

44. Jüri ostis vihiku ja joonlaua. Vihik maksis 25 kopikat, joonlaud 48 kopikat. Mitu kopikat sai Jüri 1 rublast tagasi?

45. $19 + 20 - 23$ $57 + 8 - 47$ $39 + 5 - 17$

$80 - 36 + 17$ $92 - 9 + 28$ $83 - 4 + 15$

$38 + 10 - 25$ $26 + 7 - 42$ $45 + 8 - 26$

$61 - 40 + 29$ $76 - 8 + 13$ $91 - 3 + 18$

46. $2 \cdot 10 + 80$ $3 \cdot 6 + 54$ $3 \cdot 5 + 37$

$12 : 4 + 49$ $15 : 3 + 18$ $12 : 3 + 79$

$8 \cdot 2 + 57$ $4 \cdot 3 + 27$ $4 \cdot 2 + 56$

$16 : 4 + 36$ $14 : 2 + 63$ $18 : 2 + 43$

47.	$59 + 7 \cdot 2$	$18 + 18 : 2$	$28 + 4 \cdot 4$
	$70 - 12 : 2$	$32 - 2 \cdot 9$	$84 - 18 : 3$
	$26 + 3 \cdot 20$	$93 + 12 : 2$	$57 + 3 \cdot 5$
	$61 - 8 \cdot 2$	$45 - 16 : 2$	$90 - 4 \cdot 3$
48.	$18 + 15 : 3$	$26 + 18 : 2$	$55 + 9 \cdot 2$
	$71 - 6 \cdot 2$	$82 - 3 \cdot 3$	$73 - 18 : 3$
	$39 + 14 : 2$	$47 + 16 : 2$	$37 + 4 \cdot 4$
	$60 - 2 \cdot 4$	$93 - 4 \cdot 2$	$91 - 12 : 2$

49. Kahel riiulil oli 48 raamatut kummalgi. Ühelt riiulilt võeti 6 raamatut ära. Mitu raamatut jäi nüüd mõlemale riiulile kokku?

50. Kolmel riiulil oli kokku 98 raamatut. Neist oli kahel esimesel riiulil kummalgi 30 raamatut. Mitu raamatut oli kolmandal riiulil?

51. Raamatus oli 64 lehekülge. Rein luges selle raamatu läbi kolme päevaga. Kahel esimesel päeval luges ta kummalgi päeval 20 lehekülge. Mitu lehekülge luges ta kolmandal päeval?

52. Maimul kulus teise raamatu lugemiseks samuti 3 päeva. Kahel esimesel päeval luges ta kummalgi päeval 30 lehekülge, kolmandal päeval aga 36 lehekülge. Mitu lehekülge oli ses raamatus?

53. Kolmes karbis oli kokku 38 pliiatsit. Ühes karbis oli 20 pliiatsit ja kahes ülejäänud karbis kummaski ühepalju. Mitu pliiatsit oli kummaski ülejäänud karbis?

54. Kahes karbis oli 32 sulge kummaski. Ühest karbist võeti ära 4 sulge. Mitu sulge oli nüüd mõlemas karbis kokku?

55. Punaarmee lendurid tulistasid 45-st vaenlase lennukist alla 5 pommilennukit ja 12 hävitajat. Mitu lennukit pääses põgenema?

56. Kolmes anumaski oli kokku 85 liitrit piima. Ühes väiksemas neist oli 25 liitrit ja kahes suuremas kummaski ühepalju. Mitu liitrit piima oli kummaski suuremas anumaski?

57. Kahes väiksemas anumaski oli kummaski 24 liitrit piima, aga kolmandas 30 liitrit. Mitu liitrit piima oli kolmes anumaski kokku?

58. Kooperatiivis oli 2 vaati petrooleumi, kummaski 40 kg. Sellest petrooleumist müüdi nädala jooksul 62 kg. Mitu kilo petrooleumi oli nädala lõpul veel järel?

59. Vaadis oli 42 kg petrooleumi. Sellest müüdi kolmele ostjale igapähele 6 kg. Mitu kilo petrooleumi jäi siis veel vaati?

60. Kangas oli 31 m riidet. Sellest müüdi kahele ostjale kummalegi 8 m. Mitu meetrit riidet jäi järele?

61. Emal oli 40 kompvekki. Ta pani neist 24 kompvekki kappi hoiule, aga ülejäänud kompvekid jagas ühetasa oma 4 lapse vahel. Mitu kompvekki sai iga laps?

62. Emal oli 52 õuna. Ta pani neist 37 õuna sahvrisse hoiule, aga ülejäänud õunad jagas ühetasa oma viie lapse vahel. Mitu õuna sai iga laps?

63. Koolimajast möödus kaks rühma tanke. Esi-meses rühmas oli 28 tanki. Natukese aja pärast möödus teine rühm, milles oli 32 tanki. Mitu tanki oli teises rühmas rohkem?

64. Kangas oli 33 m riidet. Sellest müüdi 6 ostjale igaühele 3 m. Mitu meetrit riidet jäi järele?

65. Auto jõudis keskmiselt 30 kilomeetrit tunnis edasi. Tal oli sõita 78 kilomeetrit. Mitu kilomeetrit jäi tal veel sõita, kui ta oli juba 2 tundi sõitnud?

66. Emal oli 28 muna. Mitme päevaga saaks ta 40 muna täis, kui kanad muneksid iga päev 4 muna?

67. Kotis oli 40 kg tangu. Sellest müüdi 7 ostjale igaühele 2 kg. Mitu kilo tangu jäi järele?

68. Isa ostis 30 õuna. Neist andis ta 18 ema kätte hoiule, aga ülejäänud jagas ühetasa oma 6 lapsele. Mitu õuna sai iga laps?

69.	$47 + 28 - 12$	$52 + 13 - 7$	$28 + 35 - 41$
	$61 - 15 + 24$	$93 - 51 + 18$	$51 - 6 + 23$
	$18 + 56 - 31$	$29 + 25 - 32$	$47 + 13 - 25$
	$80 - 32 + 40$	$74 - 32 + 13$	$73 - 8 + 32$

70.	$27 + 3 \cdot 6$	$43 + 9 \cdot 2$	$39 + 4 \cdot 4$
	$82 - 15 : 3$	$90 - 12 : 4$	$61 - 12 : 2$
	$39 + 2 \cdot 9$	$58 + 5 \cdot 3$	$27 + 2 \cdot 8$
	$71 - 18 : 9$	$64 - 14 : 2$	$93 - 18 : 3$

71.	$18 + 2 \cdot 7$	$56 + 3 \cdot 3$	$45 + 5 \cdot 4$
	$82 - 18 : 2$	$74 - 16 : 2$	$91 - 12 : 3$
	$39 + 4 \cdot 3$	$27 + 8 \cdot 2$	$46 + 6 \cdot 3$
	$72 - 16 : 4$	$81 - 20 : 5$	$63 - 10 : 2$
72.	$48 + 6 \cdot 3$	$35 + 3 \cdot 2$	$19 + 8 : 2$
	$82 - 14 : 2$	$72 - 10 : 2$	$61 - 9 \cdot 2$
	$16 + 3 \cdot 3$	$28 + 3 \cdot 5$	$49 + 18 : 2$
	$60 - 20 : 4$	$84 - 15 : 3$	$50 - 5 \cdot 3$

SISU.

	Lk.
Liitmine ja lahutamine saja piires	3
1. Kümnelised ja ühelised	3
2. Kümneliste liitmine ühelistega ja vastupidi . . .	4
3. Arvust ta üheliste või kümneliste lahutamine . .	6
4. Üheliste liitmine ja lahutamine mistahes kümne piires	7
5. Kümneliste liitmine ja lahutamine	9
6. Kümneliste ja üheliste liitmine ja lahutamine ilma üleminekuta ühest kümnelisest teise	14
7. Üheliste liitmine kümneliseks ja lahutamine mis- tahes kümnelisest	17
8. Üheliste liitmine kümneliseks ja lahutamine mis- tahes kümnelisest koos kümneliste liitmise ja lahu- tamisega	20
9. Üheliste liitmine ja lahutamine üleminekuga ühest kümnelisest teise	22
10. Üheliste ja kümneliste liitmine ja lahutamine üleminekuga ühest kümnelisest teise	25
Ülesandeid kordamiseks	28

MB 00734.

Vastutav toimetaja Joh. Käis. Ladumisele antud 5. I 1946 a. Trük-
kimisele antud 19. II 1946 a. Paber $56 \times 79, \frac{1}{16}$. Trükiarv 22200.
Trükitähti trüki poognas 27648. Trüki poognaid 2,5. Arvutuspoognaid 2.
Tellimise nr. 88. Trükikoda „Hans Heidemann“, Tartus.

На эстонском языке.

И. Каллак, Маленький математик для I класса.